НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О.БОГОМОЛЬЦЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ (СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ)

«Затверджую»
Проректор закладу вищої освіти
Національного медичного університету
імені О.О. Богомольця
з науково-педагогічної та навчальної роботи,
д. мед. н. професор _____О.М. Власенко
«____»_____2026р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 1.17 «ЛЮДЯНІСТЬ ТА ЕМПАТІЯ»

курс за вибором

Освітній рівень:	другий (магістерський)
Галузь знань:	I «Охорона здоров’я та соціальне забезпечення»
Спеціальність:	I2 «Медицина»
Освітня програма:	Освітньо-професійна програма «Медицина другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю I2 «Медицина»

2026/2027 навчальний рік

Київ

Розроблено та внесено: Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Розробники програми:

Програма складена співробітниками кафедри загальної практики (сімейної медицини). к. мед. н., доц. Горобець Н.М., доц., к. мед. н. Корост Я.В., ас. Бонцевич А.М.

Обговорено та схвалено на методичному засіданні кафедри загальної практики (сімейної медицини) протокол засідання № 1 від “26” серпня 2026 року.

Завідувач кафедри, д. мед. н., професор _____Волошина І.М.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

На ЦМК з терапевтичних дисциплін

Голова ЦМК, д.мед.н., професор _____О.Б. Яременко

Протокол № 1 від 27 серпня 2026 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВК 1.17 «ЛЮДЯНІСТЬ ТА ЕМПАТІЯ»

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 3</td><td>галузь знань
І «Охорона здоров’я та соціальне забезпечення»
(шифр і назва)</td><td colspan="2">Варіативна складова</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Модуль 1</td><td rowspan="5">Спеціальність:
І2 «Медицина»</td><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>-</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 90</td><td>1-й, 2-й</td><td>-</td></tr>
<tr><td rowspan="15">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 3,9
самостійної роботи студента – 1,1</td><td rowspan="15">Освітньо-кваліфікаційний рівень:
другий (магістерський)</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>6 год.</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>20 год.</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>0 год.</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>64 год.</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання:</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:</td></tr>
<tr><td>Диференційний залік</td><td>-</td></tr>
</table>

2. МЕТА, ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

2.1 Метою викладання навчальної дисципліни «ВК 1.17 «Людяність та емпатія»», курс за вибором, є забезпечення формування у здобувачів вищої освіти системних знань щодо теоретико-методологічних засад людино-центрованого підходу в медичній практиці, розвиток професійних компетентностей, спрямованих на побудову довірливих і етично виважених взаємин з пацієнтом на основі поваги до його гідності, індивідуальності та різноманіття, а також утвердження цінностей гуманності, підтримки, співчуття та емпатії як невід’ємних складових професійної діяльності лікаря.

2.2 Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «ВК 1.17 «Людяність та емпатія»», курс за вибором, є сформувати у здобувачів освіти системне розуміння принципів людино-центрованості в медицині; ознайомити з теоретичними засадами емпатії, гуманності та професійної етики лікаря; розвинути навички ефективної, етичної та емпатичної комунікації з пацієнтами та їхніми родинами; сприяти формуванню здатності будувати довірливі взаємини з пацієнтами з урахуванням їх індивідуальних, соціокультурних та вікових особливостей; розвинути навички рефлексії, саморегуляції та професійної відповідальності; формувати переконання щодо значущості гуманістичних цінностей у сучасній медичній практиці.

2.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту вивчення навчальної дисципліни «ВК 1.17 «Людяність та емпатія»», курс за вибором, забезпечує набуття студентами наступних компетентностей:

***-інтегральні*:** здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», що передбачає застосування певних теоретичних знань, вмінь, практичних навичок та методів відповідного професійного спрямування;

***-загальні*:**

ЗК1 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК2 - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК3 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК4 - Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.,

ЗК5 - Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

ЗК6 - Здатність приймати обґрунтовані рішення,

ЗК7 - Здатність працювати в команді;

ЗК8 - Здатність до міжособистісної взаємодії;

ЗК9 - Здатність спілкуватись іноземною мовою;

ЗК10 - Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК11 - Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел

ЗК12 - Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов’язків.

ЗК13 - Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК14 - Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свободлюдини і громадянина в Україні

ЗК15 - Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

-спеціальні (фахові, предметні):

ФК1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані

ФК11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК21. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров’я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

ФК25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН 3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.

ПРН 25. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

ПРН 26. Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організовувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.

ПРН 27. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, проведення наукових досліджень та участі в проєктах.

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, що встановлюють співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок та показником оцінки в балах. Результати навчання оцінюються при проведенні поточного контролю. При проведенні поточного контролю оцінювання здійснюється за традиційною шкалою («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), після чого оцінка конвертується у бали.

Узагальнені критерії оцінювання програмних результатів навчання:

Оцінка за 4-бальною системою	Критерії оцінювання
5 («відмінно»)	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми під час опитування, виконання практичних завдань та усіх видів контролю.
4 («добре»)	Студент володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не

	менш ніж 80% знань з теми під час опитування, виконання практичних навичок та усіх видів контролю.
3 («задовільно»)	Студент відтворює переважну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 60% знань з теми під час опитування, виконання практичних навичок та усіх видів контролю
2 («незадовільно»)	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання, відчуває складнощі у відтворенні переважної частини елементів навчального матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, так і з усіх видів контролю

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою як **середня арифметична оцінка засвоєння модулю і має визначення за системою ECTS та традиційною шкалою, прийнятою в Україні.**

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ. «Людяність та емпатія»

Тема 1. **Людино-центрованість у сучасній медицині: моделі та підходи. Емоційний інтелект у професійній діяльності лікаря**

Філософія людино-центрованої медицини. Еволюція пацієнт-центрованого підходу. Засади, специфіка, складові пацієнтцентрованого підходу. Біомедична та біопсихосоціальна моделі взаємодії. Моделі відносин «лікар–пацієнт» та їх трансформація.

Структура емоційного інтелекту. Колесо емоцій. Усвідомлення та регуляція емоцій. Розпізнавання емоцій інших (емпатія). Побудова професійних взаємин. Практичні інструменти саморегуляції. Квадрат емоційно-енергетичного стану.

Тема 2. **Емпатія як клінічна компетентність**

Історія розвитку концепції емпатії. Визначення та види емпатії. Розмежування емпатії, співчуття та співпереживання.

Вербальні та невербальні прояви емпатії. Емпатичні формулювання. Техніка NURSE у клінічній комунікації.

Тема 3. **Довіра та професійна комунікація в системі «лікар–пацієнт»**

Поняття довіри та її значення для лікувального процесу. Основи професійної комунікації. Техніки запитань, скринінг, узагальнення. Бар'єри комунікації.

Тема 4. **Клінічна консультація як модель партнерства**

Менеджмент консультації. Модель Калгарі–Кембридж. Тріада ICE. Пояснення діагнозу та плану лікування в партнерському форматі.

Тема 5. **Автономія пацієнта та професійні межі лікаря. Приватність і конфіденційність у медичній діяльності**

Принцип суб'єктності пацієнта. Спільне прийняття рішень. Особисті та професійні кордони в медичній практиці.

Конфіденційність, принципи її дотримання. Правові та етичні аспекти захисту медичної інформації. Принцип автономії. Лікарська таємниця та межі її розголошення. Доступ до інформації для пацієнта: обов'язки медичних працівників, ризики. Особливості доступу до інформації про дітей.

Тема 6. **Психоемоційна підтримка пацієнта в кризових станах**

Горе та стадії його переживання. Емоційна криза та стрес. Кризові емоційні стани, ознаки горя (за Ліндеманном). Стадії горя (за Кюблер-Росс). Періоди горювання (за Зінтлом та Волканом). Метод BATHE як інструмент підтримки.

Тема 7. **Комунікація в ситуаціях передачі складної інформації**

Мистецтво повідомлення поганих новин. Протокол SPIKES. Етика розмов про кінець життя.

Тема 8. **Управління конфліктами у медичній практиці**

Природа конфлікту. Цілі, інтереси та позиції в переговорах. Протоколи EVE та ненасильницька комунікація. Стратегії поведінки в умовах емоційної напруги.

Тема 9. **Рівний доступ до медичної допомоги: толерантність і різноманіття. Соціокультурні бар'єри в охороні здоров'я**

Упередження та дискримінація в охороні здоров'я. Упередження та дискримінація. Форми дискримінації. Культурна чутливість. Протокол BALANCE.

Робота з вразливими та маргіналізованими групами (сексуальність, гендерну ідентичність, похилий вік, інвалідність або психічні розлади). Міжкультурна комунікація та недискримінаційний підхід.

Тема 10. **Професійне вигорання: ресурсність і командна взаємодія**

Причини та фактори ризику вигорання. Профілактика та збереження професійної стійкості

Комунікація в медичному колективі. Психологічна підтримка. Техніки самодопомоги та відновлення емоційного ресурсу.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вид роботи	**Форма активності**	**Кількість годин на одне заняття**	**Кількість занять**	**Разом годин**
аудиторна	лекція	**2**	**3**	**6**
	практичне заняття	**2**	**10**	**20**
поза-аудиторна	самостійна робота	**6-6.5**	**10**	**64**
Разом				**90**

Назва модулів і тем	Кількість годин					
1	усього	у тому числі				
		л	сем.	пр.з.	с.р.	лаб
	2	3	4	5	6-6,5	7
Модуль. «Людяність та емпатія»						
Тема 1. Людино-центрованість у сучасній медицині: моделі та підходи. Емоційний інтелект у професійній діяльності лікаря				2	6.5	

Тема 2. Емпатія як клінічна компетентність		2		2	6.5	
Тема 3. Довіра та професійна комунікація в системі «лікар–пацієнт»				2	6.5	
Тема 4. Клінічна консультація як модель партнерства				2	6.5	
Тема 5. Автономія пацієнта та професійні межі лікаря. Приватність і конфіденційність у медичній діяльності		2		2	6.5	
Тема 6. Психоемоційна підтримка пацієнта в кризових станах				2	6.5	
Тема 7. Комунікація в ситуаціях передачі складної інформації				2	6.5	
Тема 8. Управління конфліктами у медичній практиці				2	6.5	
Тема 9. Рівний доступ до медичної допомоги: толерантність і різноманіття. Соціокультурні бар'єри в охороні здоров'я		2		2	6	
Тема 10. Професійне вигорання: ресурсність і командна взаємодія. Контроль засвоєння дисципліни.				2	6	
Усього годин	**90**	**6**		**20**	**64**	

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ п/п	Тема лекції	Кількість годин
Модуль. Людяність та емпатія		
1	Емпатія як клінічна компетентність	2

2	Приватність і конфіденційність у медичній діяльності	2
3	Соціокультурні бар’єри в охороні здоров’я	2
	Разом за Модуль	**6**

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарські заняття не передбачені.

7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
Модуль. Людяність та емпатія		
1	**Тема 1.** Емоційний інтелект у професійній діяльності лікаря	2
2	**Тема 2.** Емпатія як клінічна компетентність	2
3	**Тема 3.** Довіра та професійна комунікація в системі «лікар–пацієнт»	2
4	**Тема 4**. Клінічна консультація як модель партнерства	2
5	**Тема 5**. Автономія пацієнта та професійні межі лікаря.	2
6	**Тема 6.** Психоемоційна підтримка пацієнта в кризових станах	2
7	**Тема 7.** Комунікація в ситуаціях передачі складної інформації	2
8	**Тема 8.** Управління конфліктами у медичній практиці	2
9	**Тема 9.** Рівний доступ до медичної допомоги: толерантність і різноманіття.	2
10	**Тема 10.** Професійне вигорання: ресурсність і командна взаємодія. Контроль засвоєння дисципліни.	2
	Разом за Модуль	**20**

8. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені

9. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	К-сть годин	**Вид контролю**
Модуль. Людяність та емпатія			
1	Професійні ризики емоційної імпульсивності в медицині. Емоції пацієнта: клінічне значення їх розпізнавання. Вплив стресу на якість клінічних рішень.	6.5	опитування під час практичного заняття
2	Помилки псевдоемпатії. Емпатія в роботі з пацієнтами з хронічними захворюваннями. Емпатія в умовах дефіциту часу.	6.5	опитування під час практичного заняття
3	Комунікативні помилки лікаря та їх наслідки. Вплив невербальної поведінки на довіру. Скринінгові питання в структурі консультації. Узагальнення та зворотний зв’язок як інструмент довіри.	6.5	опитування під час практичного заняття
4	Помилки менеджменту консультації. Тайм-менеджмент прийому. Комунікація ризиків і прогнозу. Документування консультації з позицій людино-центрованості.	6.5	опитування під час практичного заняття

5	Порушення професійних меж: ризики та наслідки. Особливості автономії неповнолітніх пацієнтів.	6.5	опитування під час практичного заняття
6	Вплив емоційного стану на соматичні симптоми. Самозахист лікаря при роботі з кризовими пацієнтами.	6.5	опитування під час практичного заняття
7	Підтримка родини пацієнта. Документування складних розмов. Саморефлексія після важкої консультації.	6.5	опитування під час практичного заняття
8	Емоційна саморегуляція під час конфлікту. Переговорні техніки в медицині. Запобігання ескалації конфлікту. Професійна деескалація емоційної напруги.	6.5	опитування під час практичного заняття
9	Комунікація з пацієнтами різного культурного середовища. Мовні бар’єри у медичній практиці. Робота з пацієнтами старшого віку.	6	опитування під час практичного заняття
10	Баланс між професійним і особистим життям. Рефлексія як інструмент професійного розвитку. Формування стійкості (resilience) у медичній професії.	6	опитування під час практичного заняття
	Разом за Модуль	**64**	

10. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

- Доповідь на клінічних конференціях баз кафедр
- Написання тез, статей.

- Підбір двох відео- та аудіоматеріалів, історій з художньої літератури, пацієнтських історій з соціальних сіток до відповідних тем навчальної дисципліни.
- Складання квесту (10 питань) до відповідних тем дисципліни.
- Складання сценаріїв відео та подкастів з відповідних тем дисципліни.
- Підготовка та запис відео, подкастів з відповідних тем дисципліни.
- Написання посту в соціальних сітках у формі сторітелінгу до відповідних тем дисципліни.

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3 кредити ЄКТС.
Програма навчальної дисципліни складається з одного модулю.

Тривалість практичного заняття – 2 години, лекції – 2 години.

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей.

При вивченні дисципліни ВК 1.17 «Людяність та емпатія», курс за вибором, використовують наступні методи навчання:

- словесні (розповідь, бесіда, пояснення);
- практичні (практична робота, симуляційні технології);
- пояснювально-ілюстративні (навчальна література, відеофільми, тематичні фантоми та пацієнти тощо);
- За логікою викладу навчального матеріалу: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний і традуктивний методи;
- За рівнем пізнавальної активності: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький, метод проблемного викладу.

Кращому засвоєнню навчального матеріалу сприяє використання

- інтерактивних технологій колективно-групового навчання (мозковий штурм, case-метод, групові проекти тощо);
- технологій ситуативного моделювання (симуляція або імітація);
- технологій опрацювання дискусійних питань (визначення позиції, її відстоювання, зміна позиції, дебати, ток-шоу тощо);
- елементів дистанційного навчання (сервіси MS Teams, Google Meet тощо).

12. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ, РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ОЦІНЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми дисципліни та інструкцій про систему оцінювання навчальної діяльності студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу, затвердженої МоН України (2005).

Рекомендується застосовувати такі засоби оцінки рівня підготовки студентів: комп'ютерні тести, розв'язування ситуаційних задач, вміння проводити огляд пацієнта та оцінювати дані фізикального обстеження, результатів інструментальних досліджень і параметрів, що характеризують функції організму людини, його систем та органів, вміння спілкування з членами родини та складання програм профілактичного, за необхідності – лікувального, а також реабілітаційного спрямування з урахуванням факторів ризику, віку і соціального стану сім'ї.

Диференційований залік – це форма кінцевого контролю, що полягає в оцінювання засвоєння студентом навчального матеріалу дисципліни на підставі результатів поточного навчання, виконання індивідуальних і контрольних заходів. При виставленні оцінки за дисципліну враховують накопичену студентом кількість балів за поточне навчання (максимальна кількість балів 200). Зарахування дисципліни студенту проводять диференційовано відповідно до загальної кількості накопичених ним балів, яка має бути не меншою ніж мінімально необхідна, і відповідає мінімальному значенню оцінки Е, а отже,

складає 111 балів.

При виставленні дифзаліку з дисципліни студенту надається право перескладання незадовільних оцінок в термін не пізніше, ніж за три дні (циклова система - за день) до проведення кінцевого контролю з метою накопичення мінімальної кількості балів для зарахування дисципліни.

Диференційний залік у вигляді окремого заняття кафедра не проводить.

Розподіл балів, які отримують студенти

Кількість балів за поточну навчальну діяльність										Індивід робота	Кінцевий контроль	Сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10			
0-19	0-19	0-19	0-19	0-19	0-19	0-19	0-19	0-19	0-19	10	диференційний залік	200

Таблиця відповідності традиційних оцінок балам

Традиційна оцінка	**Кількість балів за поточну навчальну діяльність**
«5»	17-19
«4»	13-16
«3»	11-12
«2»	0

Оцінювання знань із дисципліни проводять за відповідною шкалою:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення

170-200	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
155-169	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
140-154		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
125-139	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
111-124		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
60-110	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-59		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Реєстр зарахованих конспектів з дисципліни

Дисципліна_____

№	ПІБ студента	Група, курс, факультет	Дата пропусу	Дата зарахування	Викладач	Контроль Зав. кафедрою

Політика щодо академічної доброчесності

У процесі навчання обов'язковим є дотримання академічної доброчесності, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни «Людяність та емпатія»;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчально-методичні матеріали: підручники, посібники, довідники, методичні рекомендації, алгоритми (протоколи обстежень, постановки діагнозу, лікування, відповідно до стандартів доказової медицини), алгоритми набуття практичних навичок, тестові завдання, ситуаційні задачі, письмове опитування, результати інструментальних та лабораторних досліджень, електронні довідники. Обладнання, муляжі, комп’ютери з відповідним інформаційним забезпеченням, фантоми тощо. Алгоритми для формування професійних умінь. Робочі зошити.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1.Людяність та емпатія в охороні здоров'я. Посібник для викладачів. Київ: Майстер книг: 2022. – 364 с.

2. М.М. Філоненко. Психологія спілкування: навчальний посібник. - Центр учбової літератури. – 2024. – 224 с.

3. Комунікативні навички лікаря: підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. та фахівців практ. мед. / О.С. Чабан, О.О. Хаустова, І.А. Коваль та ін.; за заг. ред. О.С. Чабана. 3-ге вид., переробл і доповн. — К.: Видавничий дім «Медкнига», 2024. — 528 с.
4. Медична психологія : підруч. ; за заг. ред. докт. мед. наук, проф. І. Д. Спіріної. Дніпро : ЛІРА, 2022. 300 с.
5. Горенко М. В. Психологія спілкування : навч. посіб. Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2024. 109 с.
6. Mohammadreza Hojat. Empathy in Health Professions Education and Patient Care, 596 p., 2026
7. Ernest Suresh. Clinical Communication Skills in Medicine: A Primer for MRCP PACES (2024) – 252 p.
ДОДАТКОВА
1. Джудіт Орлофф “Виживання для емпата: життєві стратегії для чутливих людей”, 2022
2. Панґрацці А. Допоможи мені сказати прощавай: Взаємодопомога в жалобі за померлим та при інших втратах / пер. Наталії Чернявської; за ред. Романа Скакуна. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2023.- 144 с.
3. Катерина Міхаліцина – Розламані люди (2023) – 144 с.
4. Михайло Івасько – Яловохус (2022) – 288 с.
5. Едіт Еґер – Дар (The Gift) (2022) – 264 с.

Інформаційні ресурси

- Офіційне інтернет-представництво Президента України http://www.president.gov.ua/.
- Верховна Рада України http://www.rada.kiev.ua.
- Кабінет Міністрів України http://www.kmu.gov.ua/.
- Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України http://www.mon.gov.ua, www.osvita.com.
- http://www.woncaeurope.org/

- http://www.webmedfamily.org
  - https://www.achonline.org/
  - https://uk.e-medjournal.com/index.php/psp/article/view/125